

„Jeg maa fastholde, at hvis vi skal have et virkeligt pædagogisk Tilsyn, kommer vi aldrig udenom Amtsskolekonsulenten.“

Men Spørgsmaalet er altsaa dette, om man ønsker et virkeligt Tilsyn. Naturligvis maa den stakkels, misbrugte Frihed ogsaa holde for, naar man vil gaa mod det faglige, vejledende Tilsyn i Folkeskolen. Baade det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard, Venstres Ordfører, og det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen og ogsaa Ordføreren for det konservative Folkeparti talte bevægede Ord om Lærernes Frihed til at være uden Tilsyn. I Almindelighed kan man ikke sige, at man saa hyppigt her i dette høje Ting paakalder Ungdommens Vidnesbyrd, men det ærede Medlem Hr. Vesterager paakaldte dog, for at belære os om, at et Tilsyn var unødvendigt, nogle unge Læreres Vidnesbyrd; han havde talt med nogle unge Lærere, der havde sagt, at det var der saamænd ikke noget ved, og de ældre Lærere vilde nu slet ikke have det. Jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Vesterager, der — hvis jeg ikke misforstod det — sagde, at de ældre Lærere vil ikke gøre Højdespring for en Konsulent. Det ærede Medlem Hr. Klaus Berntsen udtalte, at disse Amtsskolekonsulenter skulde sendes paa Halsen af Landsbylærerne, mens derimod Købstadlærerne skulde gaa fri, og ogsaa det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard kom med nogle lignende Udtalelser om, at de ældre Lærere tillagde ikke Amtsskolekonsulenten nogen Betydning, og de yngre havde jo faaet deres Vejledning paa Seminariet. Hvad angaar det, at Amtsskolekonsulenterne særlig skal sendes paa Halsen af Landsbylærerne, mens Købstadlærerne skulde have den ubundne Frihed, maa jeg dog henvise til Lovforslaget, til dets Afsnit om de kommunale Skolers indre Styrelse, §§ 28 og 29,

vor der gives Regler for Ledelsen af Skolen. Det fremgaar heraf, at Landsbylærerne ikke er underkastet noget stedligt Fagtilsyn, medens derimod Købstadlærerne er underkastet Overlærerens pædagogiske Ledelse, ofte tillige en Skoleinspektørs og i enkelte Byer endogsaa en Skoledirektørs. Der er altsaa paa Forhaand en stor Forskel mellem den Frihed, Landsbylæreren har, og Købstadlærerens; Landsbylæreren har intet fagligt Tilsyn over sig, medens Købstadlæreren har det. Hvis man derfor vilde have bestemt, at Amtsskolekonsulenten alene skulde øve Tilsyn med Landsbylærernes Virksomhed, kunde man endda godt have forsvaret det, idet man kunde sige, at disse ellers ikke var underkastet noget Tilsyn. Men i det Lovforslag, jeg har haft den Ære at frem-

sætte, staar der ikke et Ord om, at Amtsskolekonsulenten ikke skal være vejledende Tilsyn for Købstadskolerne, og allerede det, at han skal modtage og bearbejde de aarlige Indberetninger fra Skolekommissionerne i de større Byer, forudsætter netop, at han ogsaa har med Købstadlærerne at gøre.

Men er der i det hele taget nogen Begrundelse for, at Lærerne skal kunne kræve Frihed til at undervise uden noget Tilsyn? Hvor ser man egentlig Folk, der er ansat i offentlig Virksomhed, som ikke er underkastet noget Tilsyn? Alle er underkastet Tilsyn, og Lærerne, der har det dyreste Materiale at behandle, der har Folkets Ungdom at vogte, de kan selvfølgelig mindst af alle gøre Krav paa, at der ikke maa findes noget Tilsyn overfor deres Gerning. Enhver — og det gælder jo *alle* Medlemmer af dette høje Ting —, der har besøgt Folkeskolen, har sikkert ofte gjort den Erfaring, at der fra Lærernes Side, det være sig yngre eller ældre, kan begaas Fejl overfor Børnene, som det ved en Samtale med den paagældende Lærer vilde være den letteste Ting at rette. Læreren kan selvfølgelig ikke kræve sig fritaget for, at et saadant Tilsyn kan komme ind ad hans Dør. Men der er jo ogsaa det mærkelige, at de ærede Medlemmer, der her staar og kæmper for Lærernes paastaaede Frihed, de har slet ikke Lærerne med sig. Lærerstanden ønsker netop et vejledende pædagogisk Tilsyn, og i Sønderjylland, hvor man har det, hilser Lærerne overalt Amtsskolekonsulentens Besøg som en velkommen Begivenhed.

Den ærede Ordfører for Venstre viste i Gaar pludselig en stor Interesse for den sønderjydske Lovgivning. Da der var Tale om § 8, saa kørte det ærede Medlem pludselig op med, at vi havde en Lov for Sønderjylland, som var vedtaget med alle Partiers Stemmer. Ja, det er ganske rigtigt. Og medens den ærede Ordfører havde Ordet, havde jeg hyppig Lejlighed til at undre mig over, at han ikke mindedes, at vi havde en Lovgivning angaaende Sønderjylland; thi vi har nemlig ogsaa en Lovgivning for Sønderjylland, hvor Præsternes Medlemskab af Skolekommissionen allerede er ophævet, og hvor man ikke har haft Spor af Trang til at faa Præsterne tilbage. Men da det ærede Medlem talte om Skoletilsynet, var det ganske gaaet ham af Minde, at der virkelig er en Del af Danmark, hvor Præsten ikke er født Medlem af Skolekommissionen. Akkurat paa samme Maade gik det det ærede Medlem, da han talte om Amtsskolekonsulenten; for vi har ogsaa i Kraft af Loven Amtsskolekonsulenter i